

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	ARAGÓN
Municipi	BENABARRE / BENAVARRI
Edifici	Castell
Direcció	
Localització	Sala de les campanes
Nom	Santa Maria (4)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 98 Vora 10 Altura del bronze 80 Pes aproximat (en quilos)545 kg
Fonedor	MESTRES, ADJUTORI
Any fosa	1742
Descripció	La campana té a l'espatlla dos segells amb la imatge de Sant Medard. Els segells tenen aquesta inscripció en llatí: "SA?TE / MEDARDE". Correctament seria: "SANCTE MEDARDE". La inscripció es tradueix així: "SANT MEDARD". Seguidament trobem al terç dos textos també en llatí: "SANCTVS DEVS (medalla redona amb el bust del Salvador) SANCTVS FORTIS SANCTVS IMMORTALIS MISERERE NOBIS S^{AT} MARIA (imatge gòtica de la Mare de Déu) ORA PRO NOBIS". La es pot traduir així: "SANT DÉU, SANT FORT, SANT IMMORTAL TINGUEU PIETAT DE NOSALTRES / SANTA MARIA PREGA PER NOSALTRES". La primera part està dirigida a la Santíssima Trinitat. Els orígens d'aquest cant els conta Jacobo da Varazze en la Llegenda Daurada i prenen com a font el Llibre Tercer de Sant Joan Damascè: durant la celebració d'unes rogatives a Constantinopla amb motiu d'una terrible calamitat un xiquet que participava va ser pujat al cel i va escoltar als àngels cantar aquest càntic. En el moment de tornar a la terra va entonar aquest cant i la calamitat va cesar eixe moment. El Concili de Calcedonia va aprovar aquest cant, finalitzant Sant Joan el seu relat amb aquestes paraules: "Estic segur de que els dimonis fugen ràpidament en escolar la seua lletra". La segona part té una sencilla oració dirigida a la Mare de Déu que procedeix tant de l'Ave Maria com de les diverses lletanies. Al mig dispos d'una creu amb quatre med.També té aquesta inscripció: "DE CALAF / ADYVTORI MESTRES / ME FEV LO ANY 1742". Aquesta indica la procedència del mestre fonedor (Calaf a Barcelona), el seu nom (Adjutori Mestres) i la data de fosa.
Fotos	19
Tocs	Repic automàtic.
Conservació, manteniment	La campana està en regular estat de conservació, ubicada a una de les finestres de la sala de les campanes. Conserva la instal·lació tradicional amb truja de fusta de perfil local i una peça de pedra, així com diverses falques per fixar les diverses parts de la truja. Té fragments d'una ballesta de fusta que servia per a alçar-la. Disposa de batall lligat amb el sistema tradicional i un electromall monofàsic per repicar-la automàticament. Les estructures preparades per a la visita al mirador del castell impedeixen el moviment de la campana.
Protecció	Protecció genèrica per formar part d'un immoble protegit amb la categoria de BIC (Castell de Benavarre / Benavarri).

Propostes	La instal·lació s'ha de conservar en la mesura de les possibilitats de forma íntegra perquè tots els elements que la formen (truja, ferratges i batall) són testimonis de l'ús de la campana al llarg dels segles. Aquesta idea es deu traduir en la conservació de la instal·lació i la seua restauració. Sols es podran canviar els elements que no assegurin l'estabilitat del conjunt i sempre se substituiran per altres de formes semblants als tradicionals. Es podria dotar amb motor d'impuls per voltejar d'acord amb els tocs tradicionals, però és recomanable conservar el seu toc manual. Igualment caldria dotar el batall amb cable de seguretat. Per altres banda és necessari replantejar l'estructura del mirador per tal que aquesta no impedisca el moviment de la campana i per tant no limite els seus usos tradicionals.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	27-10-2018

Fitxa completa de la campana: [Santa Maria \(4\) Castell - BENABARRE / BENAVARRI](#)

PDF (06-09-2026)